

དེ་ཕྱི་དང་དེ་མོ།

སྒྲིང་གསལ་བྱིས་པའི་བོད་ཡིག་ལྟ་སྟོན་དེབ་ཐོང་།

ཚུམ་པ་པོ། ལྷང་གསལ་བསྟན་འཛིན་ལོ་རྒྱུ།
རི་མོ་འབྲི་མཁན། བསོད་དོན།
དེབ་གཞུགས་རྩམ་འགོད་པ། གསེར་ལྷ་མཚོ།
དེབ་ཐོང་འདི་དག་ཁྲ་ལི་བོད་ཀྱི་རྒྱ་ཚུལ་དང་ཚུམ་རིག་གོང་འཕེལ་ཚོགས་པས་དཔར་སྤྱད་ཀྱི་འགན་ཁུར་བྱས།

Rooster & Hen

© 2019 by Tenzin Norbu Nangsal

This book has been produced under the initiative of TALI 2019 www.talitibet.org

Written by Tenzin Norbu Nangsal

Illustrated by Sodhon

Book design by Selhatso

公鸡和母鸡

© 2019 by Tenzin Norbu Nangsal

作者：纳赛-丹增诺布

绘画：索顿

设计：索朗拉姆

此丛书由达理-藏族艺术与文学发展组织赞助 www.talitibet.org

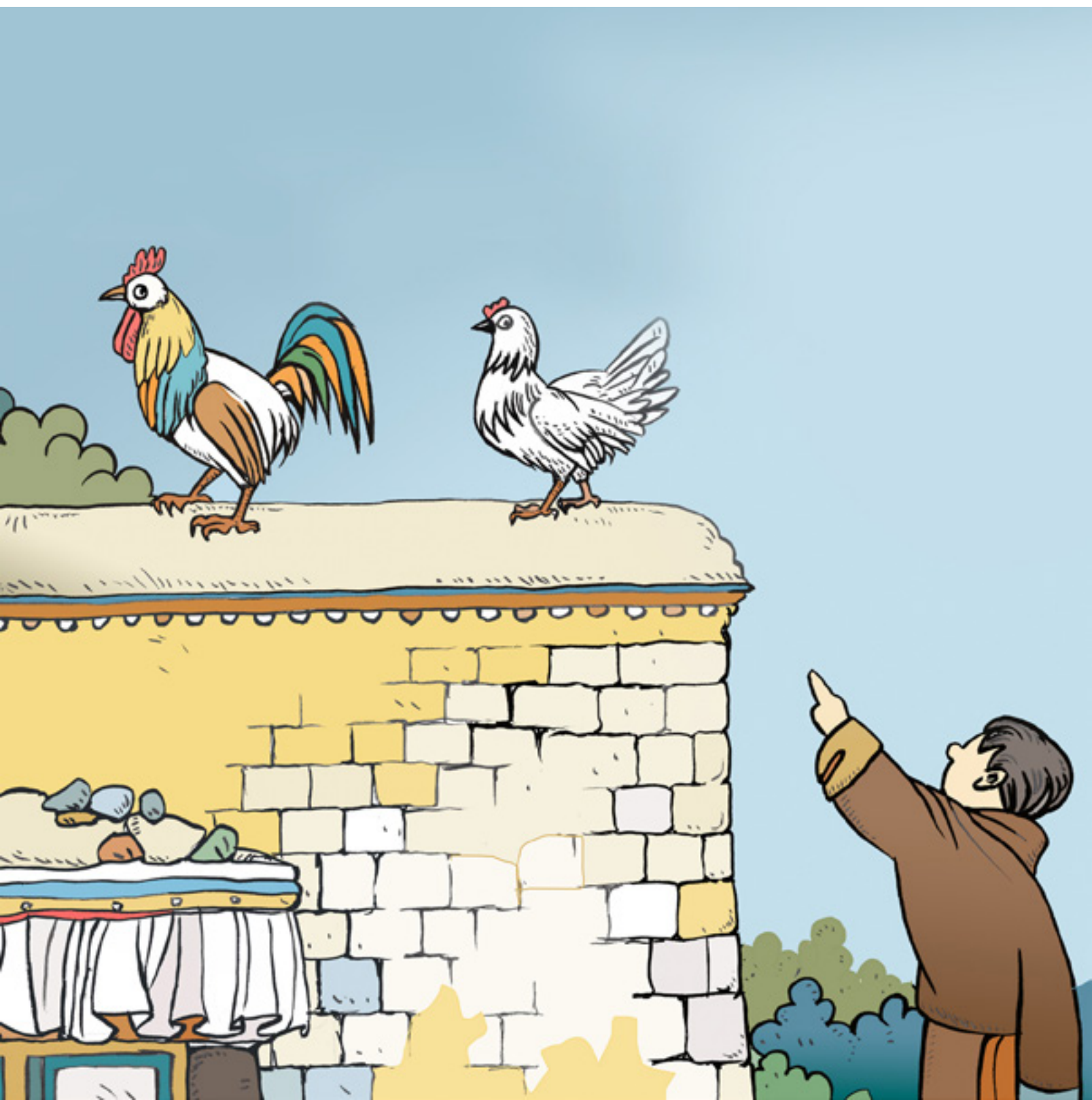
དབྱངས་བཞི་ལྷན་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡིག་འབྲུ་རྒྱང་པ་ལས་བྱུབ་པའི་སྒྲིག་དཔེ།

དེ་ཕྱི་དང་དེ་མོ།

ལྷང་གསལ་བསྟན་འཛིན་ལོར་བྱས་བརྩམས།

བསོད་དོན་གྱིས་རི་མོ་བྲིས།

2019

ཡ་གི་ལ་དེ་ཕོ་དང་དེ་ཕོ་འདྲག

མ་གཤིས་ཞི་མི་དང་ཅི་ཅི་འདྲག

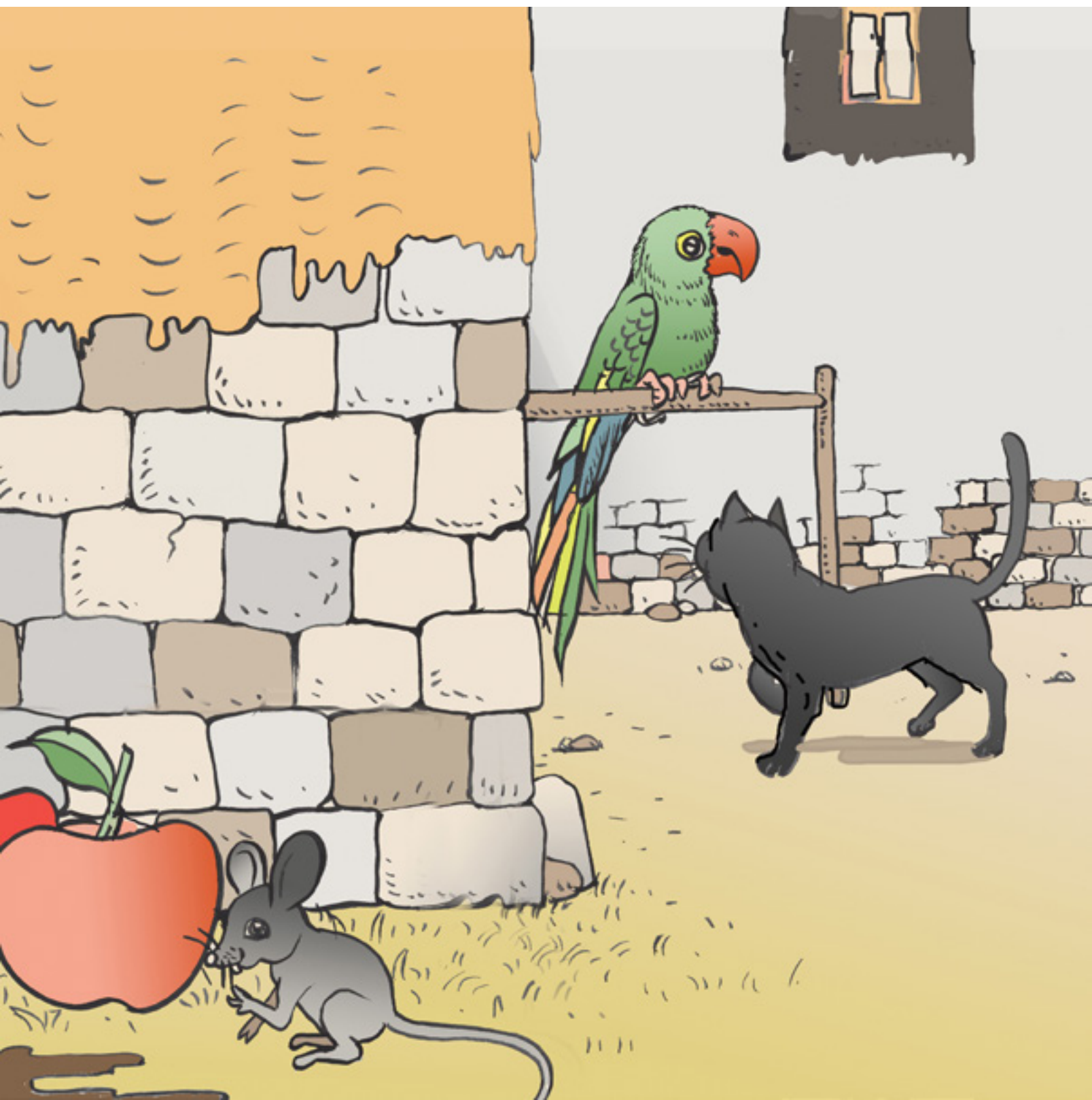

ཕ་གི་ལ་བྱ་དང་བྱ་མོ་འདྲག

དེ་ཕོ་ནི་ལོ་མ་དང་ཉེ་ཕོ་འདུག

དེ་མོ་ནི་ཆ་ལུ་མ་དང་ཉེ་ཕོ་འདུག

ཅེ་ཅེ་ནི་ཀྲ་ཤྲ་དང་ཉེ་པོ་འདུག

ཞི་མི་ནི་ནེ་ཅོ་དང་ཉེ་པོ་འདུག

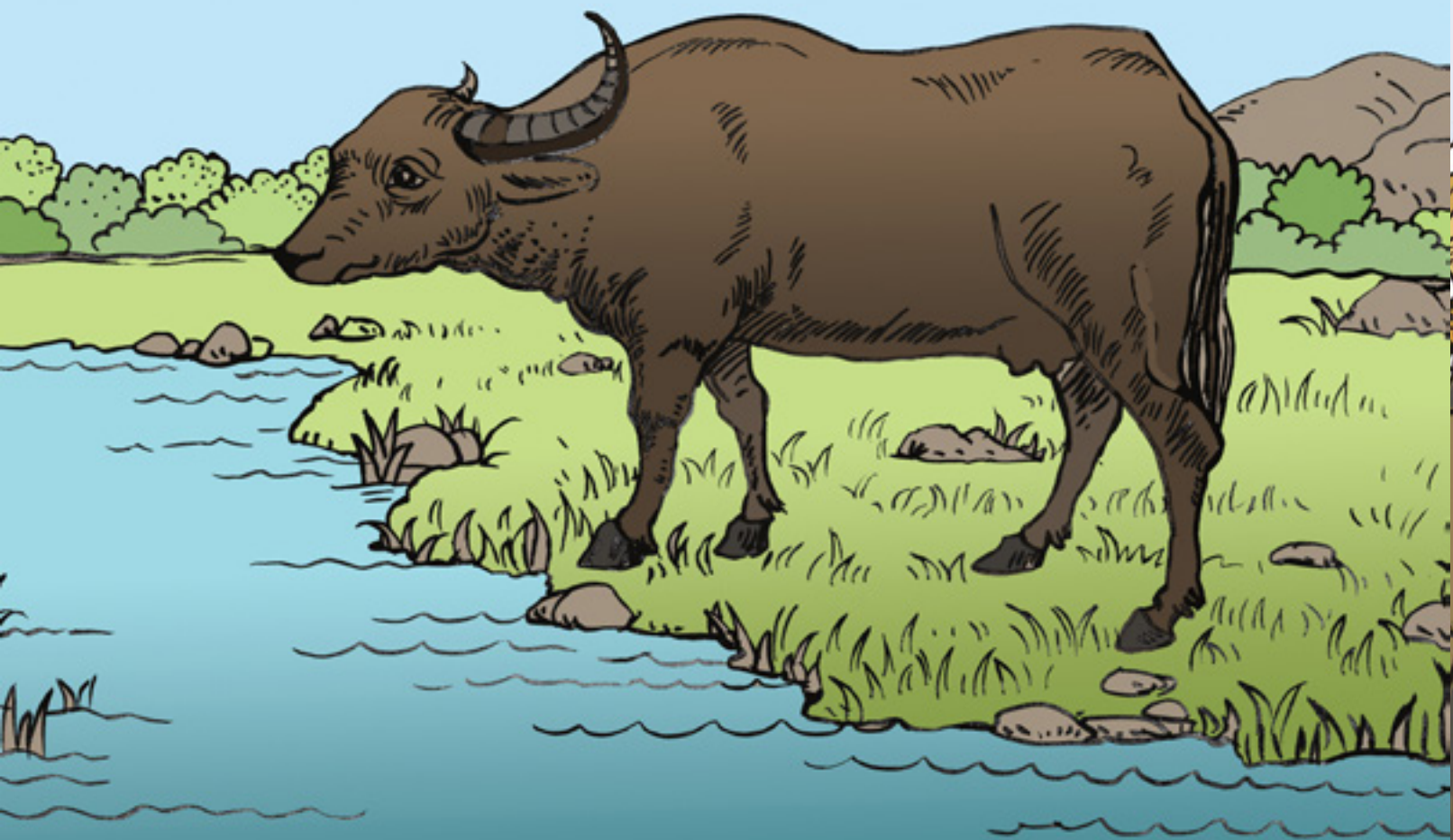
བྱ་ནི་རི་མོ་དང་ཉེ་པོ་འདྲག

བུ་མོ་ནི་ལུ་གུ་དང་ཉེ་ཕོ་འདུག

མ་ཉི་མེ་ཁྱུ་དང་ཉི་པོ་འདུག།

མི་དེ་ཚོ་ནི་མི་མི་དང་ཉེ་ཕོ་འདྲུག་

ཆོག་གསར།

མིང་ཆོག (Noun) 名词	རྒྱ་སྒྲུ་ apple 苹果	ཆུ། water 水	དེ་ཤོ། rooster 公鸡	དེ་མོ། hen 母鸡	ནེ་ཙ། parrot 鹦鹉	བྲ། son / boy 男孩	བྲ་མོ། girl 女孩	མ་ཉེ། buffalo 水牛
	མི། people 人	ཙ་ཙ། mouse 老鼠	མ་ལུ་མ། orange 橘子	ནི་མི། cat 猫	རི་མོ། painting 画	རི་ལི། train 火车	ལུ་ལུ། lamb 小羊	ལོ་མ། leaf 叶子

མཐོང་ཆོག (Pronoun) 代词	དེ་མོ། those 那些	ཡ་གེ་ལ། up there 上方	མ་གེ་ལ། down there 下方	ཕ་གེ་ལ། over there 那里

ཕྱད་དང་གྲོགས་ཆོག (particle & particle) 助词 / 冠词	ལ། / to, at	ནི། / as for

ཚིག་གསལ།

བྱ་ཚིག་ (Verb) 动词	འདུག one of the existential verb for second and third persons 有 (第二, 第三人称)
ཁྱད་ཚིག་ (Adjective) 形容词	ཉེ་གོ་ / near, close / 近 / 靠近
སྒྲུབ་ཚིག་ (Clause connective) 连词	དང་། / and / 和

ཚུམ་པ་པོའི་གསལ་བཤད།

དེང་སྐབས་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གཉིས་སུ་འཆར་ཡོངས་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པའི་བོད་ལྷན་ཚོས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ལ་དོ་སྣང་དང་སློབ་སྦྱང་བྱེད་རྒྱུར་སེམས་བྱགས་འཕར་བ་དང་། ལྷན་དོན་རྒྱུ་རྒྱུ་ནས་བོད་ཡིག་གི་ཐོག་ཏུ་བྲིས་པའི་དབ་ཐེར་རྣམས་ལ་ཉ་ལྔ་ལྟེན་བྱེད་རྒྱུར་དགའ་བའི་གོམས་གཤེས་ཤིག་འཛོག་ཐུབ་པའི་ཆེད་དུ། གུས་པས་གསར་གཏོད་རང་བཞིན་གྱི་ལམ་ནས་སྤྱ་གུ་ལོ་ན་བཞི་ནས་དྲུག་གི་བར་ལ་སྐབས་པ་ཚོའི་སྒྲིབ་འགྲོའི་གནས་ཚད་དང་འཚམས་པའི་བོད་ཡིག་ལྟ་སྟོག་གི་དབ་རྒྱུ་པོ་དེ་རྣམས་བརྩམས་པ་ཡིན།

དབ་ཐེང་བརྒྱ་པོ་དེ་རྣམས་གོ་རིམ་ངས་ཅན་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ངོ་སྤྱོད་བྱས་ཡོད་པ་སྟེ། དབ་ཐེང་དང་པོ་ནི་སྤྱ་གུ་ཚོས་བོད་ཡིག་གི་གསལ་བྱེད་སྤྱུ་ཅུ་རྒྱུངས་ཟེན་པའི་རྩིས་ལ་ཐོག་མར་ངོ་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱུ་དང་། དེ་ནས་གསལ་བྱེད་དང་དབྱངས་བཞི་ཡི་སྦྱར་རྒྱུ་ཤིས་པའི་རྩིས་སུ་དབ་ཐེང་གཉིས་པ་དེ་དག་ངོ་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱུ། དབ་ཐེང་གསུམ་པ་ནི་མགོ་ཅན་གསུམ་གྱི་ཡིག་འབྲུ་རྣམས་ངོ་སྤྱོད་བྱས་རྗེས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱུ། དེ་ནས་མགོ་ཅན་གྱི་ཡིག་འབྲུ་རྣམས་དང་དབྱངས་བཞི་ཡི་སྦྱར་རྒྱུ་ཤིས་པའི་རྩིས་སུ་དབ་ཐེང་བཞི་པ་ངོ་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱུ། དབ་ཐེང་ལྔ་པ་ནི་འདྲགས་ཅན་བཞི་ཡི་ཡིག་འབྲུ་རྣམས་ངོ་སྤྱོད་བྱས་རྗེས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱུ། དེ་ནས་འདྲགས་ཅན་གྱི་ཡིག་འབྲུ་རྣམས་དང་དབྱངས་བཞི་ཡི་སྦྱར་རྒྱུ་ཤིས་པའི་རྩིས་སུ་དབ་ཐེང་དྲུག་པ་ངོ་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱུ། དབ་ཐེང་བདུན་པ་ནི་བོད་ཡིག་ནང་གི་བརྟེན་པ་ཡིག་དང་། བརྟེན་པ་ཡིག་དེ་རྣམས་ལ་དབྱངས་བཞི་ལྔ་པ་ངོ་སྤྱོད་བྱས་རྗེས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱུ། དབ་ཐེང་བརྒྱུད་པ་ནི་རྩིས་འཇུག་གཉིས་ལྔ་པའི་ཡིག་འབྲུ་རྣམས་ཤིས་པའི་རྩིས་སུ་ངོ་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱུ། དབ་ཐེང་དགུ་པ་ནི་ཡང་འཇུག་གཉིས་ལྔ་པའི་ཡིག་འབྲུ་རྣམས་ཤིས་པའི་རྩིས་སུ་ངོ་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱུ།

མཐའ་མ་དེར་སྒྲིབ་འཇུག་ལྔ་ལྟེན་པའི་ཡིག་འབྲུ་རྣམས་ཤིས་པའི་རྩིས་སུ་དབ་ཐེང་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་ངོ་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་རྒྱུ་བཅས་སོ།

ཚིག་འགྲེལ།

- ༡། དང་།…… གི་བོད་ཡིག་ནང་གི་ཚིག་གྲུབ་གཉིས་སམ་དེ་ལས་མང་བ་ཞིག་པན་ཚུན་སྒྲེལ་ནས་ཚིག་གྲུབ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་འཕ། དེ་
བཞིན་ཚིག་གྲུབ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་མིང་ཚིག་དང་རྒྱན་ཚིག་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་རྣམས་ཚུགས་གཅིག་ཏུ་འདུ་
བའི་སྒྲེལ་ཚིག་ཞིག་རེད།
- ༢། ལ།…… གི་བོད་ཡིག་གི་ཕྱད་ཅིག་ཡིན་པ་དང་། རྗེས་འཇུག་བཅུ་གང་ཅུང་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་སྦྱར་ཚིག་ སྐབས་རེ་རྗོད་པ་ཚིག་གྲུབ་
ནང་གི་བྱེད་པ་པོ་གང་ཟག་མིའམ་དངོས་པོ་དེ་དག་ས་གནས་གང་དང་གང་ཞིག་ལ་གནས་ཡོད་པ་སྟོན་ཞིང་། སྐབས་
རེ་བྱེད་པ་པོ་དེའི་ཁོངས་སུ་གང་ཟག་མིའམ་དངོས་པོ་གང་ཞིག་དབང་བའམ་བདག་བཞིན་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་ཞིག་ཀྱང་
སྟོན་གྱི་ཡོད་པ་རེད།
- ༣། བྱ།…… བོད་ཡིག་གི་ཡིག་འབྲུའམ་ཕྱད་ “ནི” ཟེར་བ་དེས་རྗོད་པ་ཚིག་གྲུབ་དེའི་ནང་གི་བྱེད་པ་པོ་དེ་དག་ཇི་ཉྩ་བུ་ཞིག་ཡིན་མིན་
དང་། བྱེད་པ་པོ་དེར་ཁྱད་ཚས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྟོར་ལ་ངོ་སྟོན་ཁ་གསལ་ཞིག་བྱེད་འཆར་ཡོད་པ་མཚན།
- ༤། ཉེ་པོ།…… པན་ཚུན་བར་ཐག་མི་རིང་བར་འབྲིས་ལ་ཡོད་པ་དེར་གོ།

དེབ་རྒྱུ་འདིའི་བྲད་ཆས་དང་ལམ་སྟོན།

- ༡། དེབ་རྒྱུ་འདིའི་མིང་ནི་ད་ལྟ་དོ་སྤྱོད་བྱེད་བཞིན་པའི་དབྱངས་བཞི་ཕན་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡིག་འབྲུ་རྒྱུ་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་པ།
- ༢། དེབ་རྒྱུ་འདིའི་ནང་དོན་གཙོ་བོ་ནམས་ད་པན་སྤྱ་གཞས་སྤངས་ཟེན་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡིག་འབྲུ་རྒྱུ་པ་ནམས་དང་། ལྷག་དོན་དབྱངས་བཞི་ཕན་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡིག་འབྲུ་རྒྱུ་པ་དཔེར་ན། མི། ཅོ་ཅོ། ཞི་མི། རི་ལི། ཡ་གི། མ་གི། པ་གི། རི། རི་མོ། ཀྱ་ཤ། ཟ། ཆ་ལ། མ། བ། ལ། བ། མོ། མ་ཏེ། དེ་མོ། བེ་མོ། དེ་མོ། ཉེ་པོ། ལོ་མ་སོགས་ལས་གྲུབ་པའི་མིང་ཆོག་དང་ཆབ་ཆོག་རྒྱན་ཆོག་བཅས་ཀྱི་ཆོག་གསར་ཁྱོན་གངས་ཉེ་ཤུ་ཙམ་གསུམ་ཙམ་ཞིག་བེད་སྤྱོད་བྱས་ནས་བསྒྲིགས་པའི་རྫོང་པ་ཆོག་གྲུབ་ཤ་ལྷག་ཆགས་ཡོད་པ།
- ༣། སྤྱ་གཞས་དེབ་རྒྱུ་འདིའི་ནང་གི་ཆོག་གྲུབ་ནམས་སྟོག་པའི་སྐབས་སྟེ། རང་ཉིད་ནས་ཡིག་འབྲུ་པ་ལ་མ་ཆེ་རང་སྤྱོད་འཕེལ་བའི་དང་ལྟ་སྟོག་ཐུབ་པ་དང་། དེབ་ཞིན་དཔེ་རིས་བརྒྱུད་ནས་ནང་དོན་ཁག་གསལ་བོར་ཤེས་ཐུབ་པ།
- ༤། དེབ་རྒྱུ་འདིའི་ནང་ལ་ད་པན་སྤྱ་གཞས་དོ་སྤྱོད་མ་བྱས་པའི་བོད་ཡིག་གི་ཡིག་འབྲུ་ “དང་།” “འདུག” གཉིས་ཐོན་ཡོད་ཅུང་། པ་མ་དང་དགེ་ཆན་ནས་ཐོག་མར་སྤྱ་གཞས་ཡིག་འབྲུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་གངས་དེར་ལད་མོ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལས། ཞིབ་པའི་སྤྱོད་སྟོག་རྒྱག་སྒངས་ལ་སྐབས་འཕམ་ཞིག་རིང་དོ་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་དོན་མེད།
- ༥། དུས་མཚུངས་པ་མ་དང་དགེ་ཆན་ཆོས་བོད་ཡིག་གི་ཕྱད་ “ལ།” དང་ “ནི།” “དང་།” གསུམ་གྱི་གོ་དོན་ལ་འབྲེལ་བཤད་ཕན་བྱ་ཞིག་བརྒྱབ་པ་བརྒྱུད། སྤྱ་གཞས་ཆོད་དོས་ནས་ཕྱད་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོག་གྲུབ་ཀྱི་ནང་དུ་རུས་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ཐོན་གྱི་ཡོད་པ་ཤེས་བཅུག་ཟུ།
- ༦། སྐབས་རེ་རུབ་ཕྱགས་ལ་སྤྱ་གཞས་རྫོང་པ་ཆོག་གྲུབ་ནང་གི་མིང་ཆོག་དང་ཆབ་ཆོག་ཕྱད་དང་བྲ་ཆོག་ལ་སོགས་དབྱེ་བ་བྱེ་སྐབས་ཆོན་མདོག་འདྲ་མིན་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་དོ་སྤྱོད་བྱེད་སྟེ་ཡོད་པ་ལྟར། དེབ་རྒྱུ་འདིའི་ནང་དུ་འང་ཐབས་ལམ་དེ་བེད་སྤྱོད་བྱས་ཡོད་ལ། ཆོན་མདོག་བྱེ་བྲག་སོ་སའི་མཚན་སྟོན་གྱི་རེའུ་མིག་ཞིག་ཀྱང་གཤམ་འོག་དུ་བྱར་བཏོན་བྱས་ཡོད།

- ཕ། གཞན་ཡང་། སྤྱ་གཞི་ཚིན་མདོག་འདྲ་མེན་ལས་བྱུང་བའི་ཚིག་བྱུང་དེ་ནམས་ཤོག་སྐབས། དཀའ་ཚེགས་མེད་པའི་སྒྲིན་ནས་བོད་ཡིག་གི་ཡིག་འབྲུའམ། ཚིག་དང་ཚིག་ཕྱད་བར་གྱི་ཚིག་མཚམས་ཁག་བདེ་སྒྲག་ངང་དབྱེ་ནས་ཤོག་བྱུང་པ།
- ད། སྤྱ་གཞི་དེབ་རྒྱུ་འདྲི་བཞགས་ཟེན་པའི་རྒྱུ་ལ། ཚིག་གསར་རམ་ཐ་སྐད་ཁྱོན་གངས་ཉི་ཤུ་ཙམ་ཞིག་ཤེས་བྱུང་པ།

ཚིན་མདོག་	མཚན་ཉིན།	
ནག་པོ།	མིང་ཚིག་	(noun) 名词
དམར་པོ།	བྱ་ཚིག་	(verb) 动词
ལྷང་ལྷ།	ཕྱད། / ཐོགས་ཚིག་	(particle / article) 助词 / 冠词
ལུ་མེན།	གང་ཟག་གི་ཚབ་ཚིག་ / བདག་དབང་གི་ཚབ་ཚིག་	(personal pronoun / possessive pronoun) 人称代词 / 物主代词
རྩ་མདོག་	མིང་ཚིག་བྱ་ཚིག་ཅན། / སྐྱབ་ཚིག་	(verbalization / auxiliary verb) 名词变动词 / 助动词
ཟླ་ལྷ།	འདྲི་བའི་ཚབ་ཚིག་	(interrogative pronoun) 疑问代词
	དམིགས་སྟོན་གྱི་ཚབ་ཚིག་	(demonstrative pronoun) 指示代词
ལྷང་ལྷ།	བྱ་ཚིག་མིང་ཚིག་ཅན།	(nominalization) 动词变名词
མེར་པོ།	བསྐྱར་ཚིག་	(adverb) 副词
ལྷོ་ལྷ།	སྐྱེལ་ཚིག་ / རྒྱན་སྤྱད།	(conjunction / conjunctive particle) 连词 / 连助词
ལྷོན་པོ།	རྒྱན་ཚིག་	(adjective) 形容词

ཉལ་ལྟོག་གི་ཚད་རིམ་ལམ་སྟོན། Guided Reading 指导阅读

ཉལ་ལྟོག་གི་ཚད་རིམ་ལམ་སྟོན།				འཛིན་རིམ།		
ཀ	ཁ	ག	ང	སྟོན་འགྲོ།	Kindergarten	学前班
ཅ	ཆ	ཇ	ཉ	འཛིན་རིམ་དང་པོ།	1 st Grade	一年级
ཏ	ཐ	ད	ན	འཛིན་རིམ་གཉིས་པ།	2 nd Grade	二年级
པ	ཕ	བ	མ	འཛིན་རིམ་གསུམ་པ།	3 rd Grade	三年级
ཙ	མ	ཎ	ལ	འཛིན་རིམ་བཞི་པ།	4 th Grade	四年级
ཞ	ཟ	ང	ཡ	འཛིན་རིམ་ལྔ་པ།	5 th Grade	五年级
ར	ལ	ཤ	ས	འཛིན་རིམ་དྲུག་པ།	6 th Grade	六年级
ཏ	ཙ			འཛིན་རིམ་བདུན་པ།	7 th Grade	初中一年级